



## IND-Werkinstructie nr. 227

Aan                    Directeur Uitvoering  
                          Regiodirecteuren IND  
                          Hoofd APV  
                          c.c. Hoofd DVB  
                          Landsadvocaat  
                          ACV  
                          Ministerie van Buitenlandse Zaken/DPC

Van                    Hoofddirecteur IND  
Doorkiesnummer    (070) 370 3122  
Datum                23 mei 2000  
Vindplaats           EDS Raadplegen, trefwoord Taalanalyse, objecttype "Werkinstructie"

Onderwerp           Het toepassen van taalanalyse

### 1. INLEIDING

In zaken van asielzoekers uit een aantal landen is het mogelijk om een taalanalyse aan te vragen ter vaststelling van de herkomst van een asielzoeker. In deze werkinstructie wordt aangegeven hoe en wanneer een taalanalyse dient te worden aangevraagd en hoe met het resultaat dient te worden omgegaan.

### 2. KARAKTER VAN HET INSTRUMENT TAALANALYSE

Herkomst is een van de weinige objectief toetsbare elementen in het verhaal van de asielzoeker. Een asielrelaas kan pas geloofwaardig zijn als er geen twijfel over de herkomst van de asielzoeker bestaat. De taalanalyse kan dienen als een instrument voor zowel bepaling als verificatie van de herkomst. Tevens kan in sommige gevallen door middel van toepassing van een taalanalyse worden aangetoond in welke verschillende spraakgebieden de betrokkene in zijn leven heeft gewoond of dat hij al dan niet tot een bepaalde minderheid behoort.

Ten behoeve van een taalanalyse wordt een bandopname gemaakt van een gesprek tussen de vreemdeling en een hoorambtenaar. Het gesprek heeft betrekking op het leven van de vreemdeling in het (gestelde) land van herkomst. De bandopname van het gesprek wordt vervolgens gezonden aan het Bureau Taalanalyse van de Immigratie- en Naturalisatiedienst. Een taalanalist beluistert de opname en stelt een analyse op. In het resultaat worden zowel het dialect van de vreemdeling als de inhoud van zijn verklaringen over het land of gebied van herkomst betrokken.

Taalanalyse vormt een verantwoord instrument om de herkomst van vreemdelingen te bepalen. De resultaten van een taalanalyse worden door de Nederlandse rechter als een zorgvuldige herkomstbepaling beschouwd (AWB 98/1280). Het is voorts meerdere malen voorgekomen dat rechters om een taalanalyse hebben gevraagd.

### 3. WANNEER AANVRAGEN?

In de werkinstructies met landgebonden asielbeleid staat aangegeven of een taalanalyse kan worden verricht voor een bepaalde nationaliteit, herkomstgebied of taal. Voorts wordt geadviseerd om over de (soms snel wisselende) mogelijkheid tot taalanalyse inlichtingen in te winnen bij de betrokken contactpersoon in de Regionale Directie of in het aanmeldcentrum. Een lijst met de contactpersonen is te vinden in IND intranet ('Blik op de organisatie', 'GKG', 'Taalanalyse').

Indien op basis van de beschikbare informatie twijfel bestaat omtrent de aangegeven nationaliteit, etniciteit of herkomst van een vreemdeling, en de twijfel is *niet zodanig sterk dat de asielaanvraag alleen op grond daarvan al kennelijk ongegrond of niet-ontvankelijk kan worden verklaard*, kan een taalanalyse worden aangevraagd.

De twijfel over de herkomst van een vreemdeling dient voorts in ieder geval te zijn weggenomen alvorens een A-status, een vtv-humanitair of een vtv wordt verleend. Indien daarover twijfel is blijven bestaan (bijvoorbeeld over de vraag of de asielzoeker uit een vtv-land komt), dient dus een taalanalyse te worden aangevraagd.

Taalanalyse kan voorts in alle stadia van de procedure worden aangevraagd en kan met name ook in de uitzettingsfase worden gebruikt om te bepalen bij welke ambassade een laissez-passer moet worden aangevraagd. In deze gevallen wordt het instrument taalanalyse niet alleen gebruikt ten aanzien van (ex-)asielzoekers, maar kan het worden toegepast bij alle verwijderbare vreemdelingen.

### 4. HOE AANVRAGEN?

Taalanalyse dient te worden aangevraagd via de contactpersonen, die per fase in de asielprocedure aanwezig zijn. In de instroomfase zijn dit de contactpersonen op de aanmeldcentra. In de doorstroomfase zijn dit de contactpersonen binnen de Regionale Directies. Tenslotte is er een contactpersoon voor het Huis van Bewaring in Ter Apel. Bij twijfel over de vraag of een zaak geschikt is voor taalanalyse, dient met de contactpersoon te worden overlegd.

Indien de asielaanvraag van de asielzoeker niet binnen het aanmeldcentrum *niet-ontvankelijk of kennelijk ongegrond kan worden verklaard en er wel aanleiding en de mogelijkheid tot het verrichten van taalanalyse bestaat*, worden de resultaten van de taalanalyse afgewacht voordat de beslissing in eerste aanleg kan worden genomen. Voorzover deze resultaten niet reeds gedurende de aanmeldcentrumprocedure beschikbaar zijn en betrokkene recht heeft op opvang volgens de Rva, wordt hij hiervoor doorverwezen naar een onderzoeks- en opvangcentrum.

### 5. CONFRONTATIE MET HET RESULTAAT

De herkomstbepaling in een rapport taalanalyse berust op een zorgvuldige afweging van de betrokken relevante feiten. Allereerst wordt de vraag beant-

## IND-Werkinstructie

woord of de betrokken vreemdeling uit het gestelde land of gebied komt. Dit houdt in dat als er op basis van de feiten in het onderzoek een mogelijkheid bestaat dat de betrokken vreemdeling van de gestelde herkomst is, het resultaat de gestelde herkomst zal bevestigen.

Als uit de rapportage van het taalonderzoek blijkt dat betrokkene "eenduidig", of "waarschijnlijk", of "zowel/als" afkomstig is uit het land of gebied waaruit hij stelt afkomstig te zijn, wordt de asielzoeker hiervan middels een brief in kennis gesteld. In het vervolg van de procedure zal - behoudens nieuwe feiten en/of omstandigheden - ervan worden uitgegaan dat de betrokkene afkomstig is uit het gestelde land of gebied.

Alleen als uit de rapportage van het taalonderzoek blijkt dat betrokkene "eenduidig niet" afkomstig is uit het land of gebied waaruit hij stelt afkomstig te zijn, wordt in het vervolg van de procedure - behoudens nieuwe feiten en/of omstandigheden - ervan uitgegaan dat de asielzoeker daar niet vandaan komt.

Tijdens de analyse wordt eerst onderzocht of de vreemdeling uit het gestelde land of gebied van herkomst komt. Alleen als hij "eenduidig niet" daar vandaan komt, wordt onderzocht uit welk ander land of gebied hij komt.

Als in de taalanalyse een land of gebied, anders dan het gestelde land/gebied van herkomst, wordt aangeduid waaruit de asielzoeker "eenduidig" of "waarschijnlijk" afkomstig is, betekent dit dus eveneens dat de vreemdeling "eenduidig niet" uit het gestelde land of gebied komt.

Indien is vastgesteld dat de vreemdeling "eenduidig niet" uit het gestelde land of gebied van herkomst komt, wordt hij, alvorens de beslissing op de aanvraag wordt genomen, in het kader van art. 4:7 Awb uitgenodigd om (bij voorkeur schriftelijk) te reageren op de onderzoeksgegevens. IND-werkinstructie nr. 64 is dan van toepassing.

De vreemdeling wordt erop gewezen dat, indien hij een contra-expertise wil laten uitvoeren, hij tegen betaling van vijftien gulden (fl. 15,-) in het bezit kan worden gesteld van een kopie van de bandopname. De contra-expertise komt voor rekening van betrokkene. Het resultaat van een contra-expertise wordt meegewogen bij de beslissing, indien het binnen vier weken na dagtekening van de verzending van de bandopname bij de IND ontvangen is.

Binnen de asielpcedure vindt de taalanalyse plaats op vrijwillige basis, in die zin dat de betrokken asielzoeker niet kan worden gedwongen medewerking te verlenen. De weigering om aan een taaltest deel te nemen wordt evenwel beschouwd als een weigering om mee te werken aan het onderzoek naar de inwilligbaarheid van de aanvraag. Betrokkene dient immers ingevolge art. 4:2, tweede lid, Awb, alle gegevens en bescheiden te verschaffen die voor de beslissing op de aanvraag nodig zijn.

Indien betrokkene te kennen geeft dat hij deelname weigert, wordt hem meegegeeld:

- a) dat hij de verplichting heeft alle gegevens en bescheiden te verschaffen die nodig zijn voor de beslissing op de aanvraag;

## IND-Werkinstructie

- b) dat hij voorsnog niet aannemelijk heeft gemaakt dat hij uit het land of gebied komt waaruit hij stelt afkomstig te zijn;
- c) dat het, gelet op de thans voorhanden zijnde informatie, zeer waarschijnlijk is dat zijn aanvraag op korte termijn wordt afgewezen en dat de betrokkene in dat geval niet in aanmerking komt voor een verblijfsvergunning.

Indien betrokkene volhardt in zijn weigering, of indien hij de bandopname om de één of andere redenen onderbreekt of frustreert, wordt hiervan een rapport van bevindingen opgemaakt, waarin ook staat opgenomen dat betrokkene is gewezen op de mogelijke consequenties.

In het daarop volgende nader gehoor wordt de betrokkene vooral in de gelegenheid gesteld de redenen om medewerking te weigeren nader toe te lichten.

Vervolgens wordt, zo mogelijk al in het aanmeldcentrum, een afwijzende beschikking gemaakt.

BIJLAGE 1A BIJ WERKINSTRUCTIE 'HET TOEPASSEN VAN TAALANALYSE'

TOEZENDEN RESULTAAT TAALANALYSE (= NIET AFKOMSTIG UIT GESTELD LAND/GEBIED)

Ministerie van Justitie

Immigratie- en Naturalisatiedienst

Postadres \*

\*[Mr.] \*

\*\*

\*\*

\*\*

Bezoekadres

\*

Telefoon \*

Fax \*

Onderdeel  
Contactpersoon  
Doorkiesnummer(s)  
Datum  
Ons kenmerk  
Bijlage(n)  
Onderwerp

\*

\*

\*

\*

\*

1, resultaat taalanalyse

\*

geboren op \*  
van gestelde \* nationaliteit

Op \*[datum] heeft [u]\*[uw cliënt] in \*[naam AC/OC, etc] te \*[plaatsnaam] medewerking verleend aan een taalanalyse. De bandopname van het gesprek is door het Bureau Taalanalyse van de IND geanalyseerd.  
Het resultaat van de taalanalyse is op \*[datum] bekend gemaakt.

De conclusie van de analyse is, dat [u]\*[uw cliënt] eenduidig niet afkomstig is uit \* [gesteld land/gebied van herkomst], maar \*[eenduidig] \*[waarschijnlijk] \*[zowel uit \* als uit \*] [toepasselijke optie kiezen, overnemen uit rapport taalanalyse].

Gezien dit resultaat ben ik voornemens [uw asielaanvraag]\*[de asielaanvraag van uw cliënt] niet in te willigen wegens de kennelijke ongegrondheid ervan. Op grond van artikel 4:7 Awb stel ik [u]\*[uw cliënt] daarom in de gelegenheid om binnen veertien dagen na dagtekening van deze brief schriftelijk \*[uw] \*[zijn] \*[haar] [toepasselijke optie kiezen]zienswijze naar voren te brengen, dan wel \*[uw] \*[zijn] \*[haar] [toepasselijke optie kiezen]eventuele voorkeur voor een mondelinge uiteenzetting aan te geven.

Indien u voornemens bent een contra-expertise te laten uitvoeren, kunt u een verzoek indienen om toezending van een kopie van de bandopname die voor de analyse is gebruikt. Deze wordt u na *voorafgaande* betaling van f 15,-- toegezonden. De wijze van betaling wordt na uw verzoek aangegeven.  
Contra-expertise geschiedt ook voor het overige op eigen kosten.  
Een eventuele contra-expertise moet binnen vier weken na toezending van de bandopname door de IND ontvangen zijn.

Als bijlage treft u in kopie aan de bevindingen van het onderzoek taalanalyse die door de analist van het Bureau Taalanalyse van de IND is uitgevoerd.

•/•

De Staatssecretaris van Justitie,  
Namens de Staatssecretaris,  
Het Hoofd van de Immigratie-  
en Naturalisatiedienst,  
voor deze,

\*

BIJLAGE 1B BIJ WERKINSTRUCTIE 'HET TOEPASSEN VAN TAALANALYSE'

TOEZENDEN RESULTAAT TAALANALYSE (= WEL AFKOMSTIG UIT GESTELD LAND/GEBIED)

Ministerie van Justitie

Immigratie- en Naturalisatiedienst

Postadres \*

\*[Mr.] \*

\*\*

\*\*

\*\*

Bezoekadres

\*

Telefoon \*

Fax \*

Onderdeel  
Contactpersoon  
Doorkiesnummer(s)  
Datum  
Ons kenmerk  
Bijlage(n)  
Onderwerp

\*

\*

\*

\*

\*

Geen

\*

geboren op \*

van gestelde \* nationaliteit

Op \*[datum] heeft {u}\*[uw cliënt] in \*[naam AC/OC, etc] te \*[plaatsnaam] medewerking verleend aan een taalanalyse. De bandopname van het gesprek is door het Bureau Taalanalyse van de IND geanalyseerd.  
Het resultaat van de taalanalyse is op \*[datum] bekend gemaakt.

De conclusie van de analyse is, dat {u} \*[uw cliënt] \*[eenduidig] \*[waarschijnlijk] \*[zowel afkomstig is uit \* [gesteld land /gebied van herkomst] als uit \*] [toepasselijke optie kiezen, overnemen uit rapport taalanalyse].  
In het vervolg van de procedure zal, behoudens nieuwe feiten en omstandigheden, van dit gegeven worden uitgegaan.

Ik vertrouw erop u hiermede voldoende geïnformeerd te hebben.

De Staatssecretaris van Justitie,  
Namens de Staatssecretaris,  
Het Hoofd van de Immigratie-  
en Naturalisatiedienst,  
voor deze,

\*

BIJLAGE 1C BIJ WERKINSTRUCTIE 'HET TOEPASSEN VAN TAALANALYSE'

TOEZENDEN BRIEF: AFZIEN VAN TAALANALYSE,  
GEEN TWIJFEL MEER AAN NATIONALITEIT/AFKOMST

Ministerie van Justitie

Immigratie- en Naturalisatiedienst

Postadres \*

Bezoekadres

\*[Mr.] \*

\*

Telefoon \*

\*\*

Fax \*

\*\*

\*\*

Onderdeel  
Contactpersoon  
Doorkiesnummer(s)  
Datum  
Oms kenmerk  
Bijlage(n)  
Onderwerp

\*

\*

\*

\*

\*

-

\*

geboren op \*  
van gestelde \* nationaliteit

Op \*[datum] heeft [u]\*[uw cliënt] in \*[naam AC/OC, etc] te \*[plaatsnaam] medewerking verleend aan een taalanalyse.

Heden is besloten dat van verder onderzoek naar [uw afkomst]\*[de afkomst van uw cliënt] wordt afgezien.

De bandopname van het gesprek zal derhalve niet voor analyse worden doorgezonden aan het Bureau Taalanalyse van de IND.

In het vervolg van de procedure zal -behoudens nieuwe feiten en omstandigheden- ervan worden uitgegaan dat [u]\*[uw cliënt] afkomstig [bent]\*[is] uit \*[gesteld land/gebied van herkomst].

Ik vertrouw erop u hiermede voldoende geïnformeerd te hebben.

De Staatssecretaris van Justitie,  
Namens de Staatssecretaris,  
Het Hoofd van de Immigratie-  
en Naturalisatiedienst,  
voor deze,

\*



**BIJLAGE 2      BOUWSTEEN WEIGERING TAALANALYSE**  
(In te voegen in de beschikking op grond van art. 15c, eerste lid  
aanhef en onder f, Vw, na de overweging over het ontbreken  
van documenten inzake identiteit/nationaliteit.)

Betrokkene is aangeboden één en ander op te helderen door de taal en dialect die hij\*zij spreekt via een zogenoemde taalanalyse te toetsen. Betrokkene is ingelicht over deze methode en over haar betekenis in procedure.

Betrokkene heeft geweigerd mee te werken aan een taalanalyse als voornoemd en heeft, nadat hem\*haar de consequenties van deze weigering waren medege-  
deeld, volhard in deze weigering.

Van deze weigering is een rapport van bevindingen opgemaakt. De inhoud van dit rapport van bevindingen van \*(datum), opgemaakt te \*(plaats), wordt als hier ingelast beschouwd.

\*Nu het ongeloofwaardig is dat betrokkene afkomstig is uit \*[gesteld land/gebied herkomst] \*en de nationaliteit van dat land heeft, worden zijn\*haar vluchtrelaas en vluchtmotieven eveneens als ongeloofwaardig beschouwd en behoeft zijn\*haar beroep op de algemene situatie geen bespreking.

\*Het vorenstaande vindt zijn bevestiging in het feit dat betrokkene met betrek-  
king tot zijn gestelde problemen dermate vage en onduidelijke verklaringen heeft  
afgelegd, dat die problemen ook reeds om die reden ongeloofwaardig zijn.

Mede gelet op het vorenoverwogene, gelet op het toerekenbaar ontbreken van  
authentieke documenten en gelet op de weigering van betrokkene mee te wer-  
ken aan een taalanalyse als voornoemd is de aanvraag van betrokkene om  
toelating als vluchteling kennelijk ongegrond.